ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๑[๑]

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เลขาธิการออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๑"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

หมวด ๑
บทนิยาม

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

๓.๑ "สำนักงาน คปภ." หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

๓.๒ "คณะกรรมการ" หมายถึง คณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ

๓.๓ "อนุญาโตตุลาการ" หมายถึง อนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดข้อพิพาท ซึ่งสำนักงาน คปภ. ได้ขึ้นทะเบียนเป็นอนุญาโตตุลาการไว้ ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการ

๓.๔ "ระเบียบอนุญาโตตุลาการ" หมายถึง ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

๓.๕ "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายถึง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตหรือกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย ที่เลขาธิการมอบให้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้

๓.๖ "เลขาธิการ" หมายถึง เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยมอบหมาย

๓.๗ "ผู้เสนอข้อพิพาท" หมายถึง บุคคลที่ยื่นคำเสนอข้อพิพาท เพื่อเรียกร้องสิทธิอันมีฐานแห่งสิทธิเรียกร้องจากสัญญาประกันภัยต่อสำนักงาน คปภ.

---

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖/ตอนพิเศษ ๕ ง/หน้า ๑/๑๔ มกราคม ๒๕๕๒

๓.๘ "ผู้คัดค้าน" หมายถึง บริษัทประกันภัยที่ถูกผู้เสนอข้อพิพาทเรียกร้องให้รับผิดตามสิทธิเรียกร้องจากสัญญาประกันภัย

๓.๙ "คู่พิพาท" หมายถึง ผู้เสนอข้อพิพาทและผู้คัดค้าน

๓.๑๐ "คำคู่ความ" หมายถึง บรรดาคำเสนอข้อพิพาท คำคัดค้าน หรือคำร้องทั้งหลายที่ยื่นต่อสำนักงาน คปภ. หรืออนุญาโตตุลาการ เพื่อตั้งประเด็นระหว่างคู่พิพาท

หมวด ๒
คณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ" ประกอบด้วย เลขาธิการเป็นประธานคณะกรรมการ ผู้ช่วยเลขาธิการสายกฎหมายและคดี ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด นายกสมาคมประกันวินาศภัย นายกสมาคมประกันชีวิตไทย นายกสมาคมนายหน้าประกันภัย ผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกิน ๓ คน ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี สำนักงาน คปภ. เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้อำนวยการส่วนอนุญาโตตุลาการ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี เมื่อครบวาระแล้ว อาจได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้เลขาธิการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ โดยให้อยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งนั้น

เมื่อครบวาระดังกล่าวในวรรคสาม หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนนั้นเข้ารับหน้าที่

ข้อ ๕ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานคณะกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมคณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งชี้ขาด

ข้อ ๖ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ประกาศกำหนดสถานที่ทำการของอนุญาโตตุลาการ

(๒) ประกาศกำหนดอัตราค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนพิจารณา และอัตราการวางเงินเป็นหลักประกันค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนพิจารณา

(๓) ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระเบียบอนุญาโตตุลาการ

(๔) ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบบุคคลที่เหมาะสมจะทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการเสนอต่อสำนักงาน คปภ. เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นอนุญาโตตุลาการสำนักงาน คปภ. ทะเบียนอนุญาโตตุลาการนี้อาจเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งคราวตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๕) ออกประกาศ กำหนดระเบียบต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้

หมวด ๓
การใช้ระเบียบอนุญาโตตุลาการ

ข้อ ๗ ให้ใช้ระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้แก่การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการในกรณีที่มีข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใด ๆ ระหว่างผู้มีสิทธิเรียกร้องตามสัญญาประกันภัยกับบริษัทประกันภัย ภายใต้การดำเนินการของสำนักงาน คปภ.

การใดที่มิได้กำหนดไว้ในระเบียบอนุญาโตตุลาการ ให้ดำเนินการนั้นไปตามความตกลงของคู่พิพาท หรือตามที่อนุญาโตตุลาการเห็นสมควร หรือตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์ในการตีความระเบียบอนุญาโตตุลาการ การส่งคำคู่ความหนังสือแจ้งความหรือเอกสารอื่นใด ให้ถือว่ามีผลสมบูรณ์ เมื่อคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งหรือผู้แทนฝ่ายนั้นได้รับแล้วด้วยตนเองหรือได้มีการส่งไปถึงภูมิลำเนา หรือสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้รับ หากไม่สามารถสืบหาภูมิลำเนาหรือสถานที่ประกอบธุรกิจที่แท้จริงได้ ให้ส่งไปยังถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ประกอบธุรกิจที่ทราบครั้งสุดท้ายของบุคคลนั้น

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณระยะเวลาตามระเบียบอนุญาโตตุลาการ มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมคำนวณเข้าด้วย ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลานั้นเป็นวันหยุดซึ่งตามประเพณีงดเว้นการงานให้ขยายระยะเวลาดังกล่าวจนถึงวันที่เริ่มทำงานใหม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

วันหยุดซึ่งตามประเพณีงดเว้นการงาน และอยู่ระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้รวมคำนวณเข้าไปในระยะเวลาด้วย

หมวด ๔
การดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาท

ส่วนที่ ๑
การเสนอข้อพิพาท

ข้อ ๙ ในการเสนอข้อพิพาทให้ผู้เสนอข้อพิพาท ยื่นคำเสนอข้อพิพาทของตนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนด พร้อมสำเนาที่เพียงพอเพื่อมอบให้แก่อนุญาโตตุลาการและผู้คัดค้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) คำเสนอให้ระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการภายใต้การดำเนินการของสำนักงาน คปภ.

(๒) ชื่อและที่อยู่ของคู่พิพาท

(๓) สัญญาหรือข้อตกลงให้ระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการ

(๔) ข้อเท็จจริงและรายละเอียดแห่งข้อพิพาท หากข้อพิพาทนั้นเกี่ยวกับจำนวนเงินให้ระบุจำนวนเงินที่เรียกร้องด้วย

(๕) คำขอให้ชี้ขาด

(๖) จำนวนอนุญาโตตุลาการหนึ่งคนหรือสามคน

ในการเสนอข้อพิพาทตามวรรคแรก ให้ผู้เสนอข้อพิพาทยื่นสัญญาประกันภัยอันก่อให้เกิดข้อพิพาท หรือต้นฉบับเอกสารที่แสดงข้อเท็จจริงอันเป็นฐานแห่งสิทธิเรียกร้อง หรือสำเนาเอกสารนั้นที่รับรองความถูกต้องแล้ว

ข้อ ๑๐ คำเสนอข้อพิพาทให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนงานสังกัดสำนักงาน คปภ. ซึ่งผู้เสนอข้อพิพาทมีภูมิลำเนาอยู่ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นที่สำนักงาน คปภ.

(๒) ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นที่สำนักงาน คปภ. จังหวัด หรือสำนักงาน คปภ. ภาค

นอกจากเขตอำนาจตามวรรคแรก หากผู้เสนอข้อพิพาทมีความสะดวก อาจยื่นคำเสนอข้อพิพาทตามสถานที่ที่เกิดเหตุ หรือที่ออกกรมธรรม์ประกันภัย หรือที่ทำสัญญาประกันภัยที่อยู่ในเขตอำนาจตาม (๑) หรือ (๒) ก็ได้

การยื่นคำเสนอข้อพิพาทตามวรรคสอง ให้ผู้เสนอข้อพิพาทแสดงเหตุผลของความสะดวกและเงื่อนไขในการยื่นคำเสนอข้อพิพาทนั้นด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำเสนอข้อพิพาทที่มีการยื่นตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ถ้าเห็นว่าไม่ถูกต้องครบถ้วนให้มีคำสั่งคืนคำเสนอข้อพิพาทไปให้ทำมาใหม่ หรือแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วน

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำเสนอข้อพิพาทแล้ว ผู้เสนอข้อพิพาทจะยื่นคำเสนอข้อพิพาทเดียวกันนั้นต่อสำนักงาน คปภ. หรือส่วนงานสังกัดสำนักงาน คปภ. ที่อื่นอีกไม่ได้

ส่วนที่ ๒
การแจ้งเสนอข้อพิพาท

ข้อ ๑๑ เมื่อมีการยื่นคำเสนอข้อพิพาท และพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าคำเสนอข้อพิพาทนั้นถูกต้องก็ให้รับคำเสนอข้อพิพาทเพื่อดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไป

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการเสนอข้อพิพาทเป็นหนังสือและส่งสำเนาคำเสนอข้อพิพาทดังกล่าวไปยังผู้คัดค้านโดยไม่ชักช้า ณ ภูมิลำเนาหรือสถานที่ประกอบธุรกิจหรือถิ่นที่อยู่ของผู้คัดค้านนั้นโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือวิธีอื่นตามที่เลขาธิการกำหนด

ส่วนที่ ๓
การยื่นคำคัดค้านและคำเรียกร้องแย้ง

ข้อ ๑๒ เมื่อผู้คัดค้านได้รับหนังสือแจ้งการเสนอข้อพิพาทและสำเนาคำเสนอข้อพิพาทแล้วจะยื่นคำคัดค้านและเสนอคำเรียกร้องแย้งตามแบบที่เลขาธิการกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ยื่นภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการเสนอข้อพิพาทและสำเนาคำเสนอข้อพิพาทนั้น

ในกรณีมีเหตุจำเป็นที่ผู้คัดค้านไม่อาจยื่นคำคัดค้านได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคแรก ให้ยื่นคำร้องขอขยายเวลายื่นคำคัดค้านต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งให้ขยายเวลายื่นคำคัดค้านได้ตามสมควร แต่ทั้งนี้ไม่เกิน ๑๕ วัน

ข้อ ๑๓ เมื่อมีการยื่นคำเรียกร้องแย้ง ให้นำความในข้อ ๑๑ มาใช้บังคับกับคำเรียกร้องแย้งโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ การยื่นคำแก้คำเรียกร้องแย้ง ให้นำความในข้อ ๑๒ มาใช้บังคับกับคำแก้คำเรียกร้องแย้งโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ คำคัดค้าน คำเรียกร้องแย้ง และคำแก้คำเรียกร้องแย้ง ให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนงานสังกัดสำนักงาน คปภ. ที่ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทไว้

ส่วนที่ ๔

การแต่งตั้งผู้แทนและบุคคลเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินกระบวนพิจารณา

ข้อ ๑๖ คู่พิพาทอาจแต่งตั้งผู้แทนหรือบุคคลใด เพื่อช่วยเหลือตนในการดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาทก็ได้ ให้คู่พิพาทดังกล่าวแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้แทน หรือบุคคลซึ่งตนแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือ โดยทำเป็นหนังสือตามแบบที่เลขาธิการกำหนดยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อรวมไว้ในสำนวนความ

ส่วนที่ ๕

การตั้งอนุญาโตตุลาการ

ข้อ ๑๗ ให้คู่พิพาทตั้งอนุญาโตตุลาการตามจำนวนดังต่อไปนี้

(๑) กรณีข้อพิพาทที่ไม่มีทุนทรัพย์ หรือข้อพิพาทที่มีจำนวนทุนทรัพย์ที่เรียกร้องไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้มีอนุญาโตตุลาการ จำนวน ๑ คน

(๒) กรณีข้อพิพาทที่มีจำ นวนทุนทรัพย์ที่เรียกร้องเกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้มีอนุญาโตตุลาการจำนวน ๓ คน เว้นแต่คู่พิพาทตกลงกันให้มีอนุญาโตตุลาการ จำนวน ๑ คน ก็ได้

ข้อ ๑๘ เว้นแต่คู่พิพาทตกลงกันเป็นอย่างอื่น การตั้งอนุญาโตตุลาการจำนวน ๑ คน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นัดพร้อมคู่พิพาทภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันรับคำคัดค้าน หรือคำคัดค้านแก้คำเรียกร้องแย้ง เมื่อคู่พิพาทมาพร้อมกันแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอรายชื่ออนุญาโตตุลาการ ในทะเบียนอนุญาโตตุลาการของสำนักงาน คปภ. พร้อมประวัติโดยย่อ และให้คู่พิพาทเลือกอนุญาโตตุลาการจากรายชื่อในทะเบียนดังกล่าว

เมื่อตั้งอนุญาโตตุลาการตามวรรคแรกแล้ว ให้อนุญาโตตุลาการกำหนดวันพิจารณานัดแรก

ข้อ ๑๙ เว้นแต่คู่พิพาทตกลงกันเป็นอย่างอื่น การตั้งอนุญาโตตุลาการจำนวน ๓ คน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นัดพร้อมคู่พิพาทภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันรับคำคัดค้าน หรือคำคัดค้านแก้คำเรียกร้องแย้ง เมื่อคู่พิพาทมาพร้อมกันแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอรายชื่ออนุญาโตตุลาการในทะเบียนอนุญาโตตุลาการของสำนักงาน คปภ. พร้อมประวัติโดยย่อ และให้คู่พิพาทเลือกอนุญาโตตุลาการจากรายชื่อในทะเบียนดังกล่าว

เมื่อตั้งอนุญาโตตุลาการตามวรรคแรกแล้ว ให้อนุญาโตตุลาการนัดวันในการพิจารณานัดแรกและให้อนุญาโตตุลาการกำหนดผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการ

หากคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายมิได้ดำเนินการเลือกหรือไม่อาจตกลงเลือกอนุญาโตตุลาการกันได้ตามข้อ ๑๘ หรือข้อ ๑๙ ให้เลขาธิการทำการตั้งอนุญาโตตุลาการให้แก่คู่พิพาท ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ และความเป็นกลางของบุคคลที่จะได้รับการตั้งให้เป็นอนุญาโตตุลาการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒๐ การตั้งอนุญาโตตุลาการต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๒๑ เมื่อได้รับการตั้งให้เป็นอนุญาโตตุลาการและตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการให้อนุญาโตตุลาการเปิดเผยถึงข้อเท็จจริงอันอาจทำให้คู่พิพาทเกิดความสงสัยอันควรในความเป็นอิสระและความเป็นกลางของตน ถ้าหากพึงมี

อนุญาโตตุลาการอาจถูกคัดค้านได้ หากปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระ แต่คู่พิพาทจะคัดค้านอนุญาโตตุลาการซึ่งตนเป็นผู้ตั้งหรือร่วมตั้งตามข้อ ๑๘ หรือข้อ ๑๙ มิได้ เว้นแต่คู่พิพาทฝ่ายนั้นจะมิได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้านในขณะที่ตั้งอนุญาโตตุลาการนั้น

การคัดค้านให้ทำเป็นหนังสือแจ้งเหตุแห่งการคัดค้านโดยแจ้งชัด ยื่นต่อเลขาธิการภายใน ๑๕ วันนับแต่ได้รู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้าน ทั้งนี้ ต้องกระทำเสียก่อนวันที่อนุญาโตตุลาการสั่งปิดการพิจารณา

ข้อ ๒๒ หากคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งเห็นชอบกับการคัดค้านอนุญาโตตุลาการหรือผู้เป็นอนุญาโตตุลาการขอถอนตัวหลังจากการคัดค้าน ให้ดำเนินการตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นใหม่แทนอนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านตามข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันสิ้นสุดการเป็นอนุญาโตตุลาการ

การที่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งเห็นชอบกับการคัดค้านอนุญาโตตุลาการหรือผู้เป็นอนุญาโตตุลาการขอถอนตัวตามวรรคแรกมิได้หมายถึงอนุญาโตตุลาการผู้นั้นยอมรับถึงความถูกต้องแห่งเหตุคัดค้านอนุญาโตตุลาการ

ข้อ ๒๓ หากคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งไม่เห็นชอบกับการคัดค้านอนุญาโตตุลาการและอนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านมิได้ถอนตัว ถ้าเลขาธิการเห็นชอบกับคำคัดค้านให้ดำเนินการตามข้อ ๑๘ หรือข้อ ๑๙ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่เลขาธิการเห็นชอบ ถ้าไม่เห็นชอบกับคำคัดค้านให้ยกคำคัดค้านเสียและให้เป็นที่ยุติ

กรณีคู่พิพาทที่คัดค้านไม่เห็นด้วยในคำวินิจฉัยของเลขาธิการตามวรรคแรกให้ดำเนินการคัดค้านต่อศาลได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่เลขาธิการมีคำวินิจฉัย การดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้กระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการต้องหยุดชะงัก เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๔ ในระหว่างดำเนินกระบวนพิจารณา หากอนุญาโตตุลาการตาย ลาออก ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเหตุอื่น ให้ตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นใหม่แทน โดยวิธีเดียวกับการตั้งอนุญาโตตุลาการผู้นั้น ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันสิ้นสุดการเป็นอนุญาโตตุลาการ

ข้อ ๒๕ หากอนุญาโตตุลาการที่ตั้งขึ้นใหม่แทนตามข้อ ๒๒, ๒๓ และ ๒๔ เป็นอนุญาโตตุลาการหนึ่งคนหรือเป็นอนุญาโตตุลาการสามคนแล้วแต่กรณี การที่จะดำเนินกระบวนพิจารณาของอนุญาโตตุลาการใหม่หรือไม่นั้น ให้เป็นดุลยพินิจของอนุญาโตตุลาการหรือคณะอนุญาโตตุลาการ นั้น

ส่วนที่ ๖
การตกลงและการประนีประนอมยอมความ

ข้อ ๒๖ ก่อนวันที่อนุญาโตตุลาการพิจารณานัดแรกหากเลขาธิการเห็นสมควรหรือคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะให้มีการตกลงหรือประนีประนอมยอมความโดยสำนักงาน คปภ. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นัดคู่พิพาทมาพร้อมกันเพื่อหาทางเจรจาทำการตกลงหรือประนีประนอมยอมความในข้อพิพาทนั้น

เมื่อคู่พิพาทตกลงหรือประนีประนอมยอมความระงับข้อพิพาทกันได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ให้คู่พิพาททำสัญญาตกลงหรือประนีประนอมยอมความนั้นเป็นหนังสือและให้คู่พิพาทลงลายมือชื่อในสัญญาดังกล่าว

หากคู่พิพาทประสงค์จะให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดตามสัญญาประนีประนอมยอมความก็ให้ดำเนินกระบวนพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการตามระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้ต่อไป

หมวด ๕
วิธีพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ

ข้อ ๒๗ ไม่ว่าการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใดหากอนุญาโตตุลาการเห็นเป็นการสมควร ให้อนุญาโตตุลาการมีอำนาจที่จะทำการประนอมข้อพิพาทนั้นได้

ข้อ ๒๘ เว้นแต่คู่พิพาทได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น การสืบพยานให้เป็นไปตามวิธีการต่อไปนี้

(๑) ให้คู่พิพาทยื่นบัญชีระบุพยานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนข้ออ้าง หรือคำคัดค้าน หรือคำเรียกร้องแย้ง หรือคำแก้คำเรียกร้องแย้งของตนต่ออนุญาโตตุลาการในวันพิจารณานัดแรก ในกรณีที่อนุญาโตตุลาการเห็นสมควร อนุญาโตตุลาการมีอำนาจสั่งให้คู่พิพาททำบันทึกคำพยานหรือส่งเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทล่วงหน้าให้ก็ได้

(๒) การสืบพยานบุคคลให้กระทำต่อหน้าอนุญาโตตุลาการ โดยให้อนุญาโตตุลาการบันทึกคำพยานโดยย่อ เพื่ออ่านและให้พยานลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน แล้วเก็บรวมไว้ในสำนวนความ

(๓) ขณะนั่งพิจารณา อนุญาโตตุลาการจะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน คปภ. ช่วยบันทึกคำพยานแทนก็ได้

(๔) การสืบพยานจะต้องกระทำอย่างเปิดเผย เว้นแต่คู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะร้องขอหรืออนุญาโตตุลาการเห็นสมควรให้ดำเนินกระบวนพิจารณาลับ

ข้อ ๒๙ คู่พิพาทฝ่ายใดกล่าวอ้างข้ออ้างใด ต้องเป็นฝ่ายมีหน้าที่นำสืบให้ประจักษ์ตามข้ออ้างของตน

ข้อ ๓๐ อนุญาโตตุลาการจะให้ผู้เชี่ยวชาญคนใดทำรายงานความเห็นเสนอก็ได้ กรณีเช่นนี้ให้คู่พิพาทแจ้งข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องตามที่ผู้เชี่ยวชาญสอบถาม

เมื่อได้รับรายงานความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ให้อนุญาโตตุลาการแจ้งให้คู่พิพาททราบรายละเอียดในรายงานความเห็นนั้น และหากคู่พิพาทร้องขอก็ให้ทำสำเนารายงานความเห็นนั้นให้

คู่พิพาทอาจยื่นคำร้องขอซักถามผู้เชี่ยวชาญก็ได้ หากอนุญาโตตุลาการพิจารณาอนุญาตก็นำวิธีการสืบพยานในข้อ ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๑ ถ้าผู้เสนอข้อพิพาทไม่มาตามกำหนดนัดพิจารณานัดแรกโดยมิได้ยื่นคำร้องขอเลื่อนการพิจารณาหรือมิได้แจ้งเหตุขัดข้อง อนุญาโตตุลาการสั่งจำหน่ายข้อพิพาทเสียก็ได้

ถ้าผู้คัดค้านไม่มาตามกำหนดนัดพิจารณานัดแรก หรือคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มาตามกำหนดในนัดต่อไป โดยมิได้ยื่นคำร้องขอเลื่อนการพิจารณา หรือมิได้แจ้งเหตุขัดข้องก่อนเริ่มพิจารณา หากอนุญาโตตุลาการเห็นเป็นการสมควรให้ดำเนินการพิจารณาไปแต่ฝ่ายเดียว

กรณีคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มาตามกำหนดนัดตามวรรคสอง โดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องหรือขอเลื่อนการพิจารณา ให้อนุญาโตตุลาการคิดค่าปรับจากคู่พิพาทฝ่ายนั้นตามความเป็นจริงได้ เพื่อจ่ายให้แก่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งหรือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายแก่การดำเนินกระบวนพิจารณา

คู่พิพาทอาจยื่นคำร้องขอเลื่อนคดีได้ โดยจะต้องแสดงเหตุผลในการขอเลื่อนให้ชัดแจ้ง และให้เป็นดุลยพินิจของอนุญาโตตุลาการ

ถ้าคู่พิพาทไม่มีพยานอื่นใดมาเสนอต่ออนุญาโตตุลาการอีก ก็ให้อนุญาโตตุลาการสั่งปิดการพิจารณาและนัดชี้ขาด

หมวด ๖
คำชี้ขาด

ข้อ ๓๒ คำชี้ขาดจะต้องทำให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่กระบวนการตั้งอนุญาโตตุลาการเสร็จสิ้นลง ถ้ามีเหตุจำเป็นให้เป็นดุลยพินิจของอนุญาโตตุลาการที่จะขยายเวลาออกไปได้อีกตามสมควร

ข้อ ๓๓ คำชี้ขาดให้วินิจฉัยไปตามเสียงข้างมากของอนุญาโตตุลาการ

อนุญาโตตุลาการ จะกำหนดหรือชี้ขาดการใดให้เกินขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือคำขอให้ชี้ขาดของคู่พิพาทไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนพิจารณา หรือค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการ หรือเป็นการชี้ขาดให้เป็นไปตามข้อตกลง หรือประนีประนอมยอมความกันระหว่างคู่พิพาท

ข้อ ๓๔ อนุญาโตตุลาการจะต้องวินิจฉัยชี้ขาดไปตามหลักแห่งกฎหมาย และความยุติธรรมในการตีความสัญญาประกันภัย ให้คำนึงถึงสภาพความเป็นไปได้และแนวปฏิบัติทางการค้าของสัญญาประกันภัยนั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๓๕ คำชี้ขาดจะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของอนุญาโตตุลาการ ระบุวัน เดือน ปีและสถานที่ที่ทำคำชี้ขาดไว้โดยชัดแจ้ง ในกรณีที่อนุญาโตตุลาการคนใดไม่ลงลายมือชื่อไว้ให้อนุญาโตตุลาการอื่นหรือเลขาธิการ จดแจ้งเหตุขัดข้องไว้

คำชี้ขาดจะต้องระบุเหตุผลแห่งข้อวินิจฉัยทั้งปวงไว้โดยชัดแจ้ง

คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ให้สำนักงาน คปภ. เปิดเผยต่อสาธารณชนได้ เว้นแต่เป็นกระบวนพิจารณาลับต้องได้รับความยินยอมจากคู่พิพาท

เมื่อทำคำชี้ขาดแล้ว ให้มีผลผูกพันคู่พิพาทนับแต่วันอ่าน เว้นแต่คู่พิพาทไม่มาฟังคำชี้ขาด ก็ให้รีบส่งสำเนาคำชี้ขาดไปถึงคู่พิพาทที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและให้ถือว่าคำชี้ขาดมีผลผูกพันคู่พิพาทตั้งแต่สำเนาคำชี้ขาดไปถึงคู่พิพาทฝ่ายนั้น

ข้อ ๓๖ ภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่สำเนาคำชี้ขาดไปถึง เมื่อเกิดความสงสัยตามสมควรเกี่ยวกับข้อความในคำชี้ขาด คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องขอเป็นหนังสือต่อเลขาธิการ ให้อนุญาโตตุลาการตีความข้อความนั้นได้ คำตีความให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของคำชี้ขาด และต้องปฏิบัติไปในทำนองเดียวกับการทำคำชี้ขาด

ข้อ ๓๗ ถ้าในคำชี้ขาดใดมีข้อผิดพลาดหรือข้อผิดหลงเล็กน้อย เมื่ออนุญาโตตุลาการหรือเมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องขอเป็นหนังสือต่อเลขาธิการ อนุญาโตตุลาการอาจแก้ไขให้ถูกต้องได้

ข้อ ๓๘ ภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่สำเนาคำชี้ขาดไปถึง เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่ามิได้ชี้ขาดในข้อประเด็นสาระสำคัญใด ก็อาจยื่นคำร้องขอต่อเลขาธิการเป็นหนังสือตามแบบที่สำนักงาน คปภ. กำหนด ขอให้อนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมในประเด็นข้อนั้นได้

ในกรณีที่อนุญาโตตุลาการเห็นว่าข้อประเด็นนั้นเป็นข้อสาระสำคัญ และยังมิได้ชี้ขาดไว้ ก็ให้ทำคำชี้ขาดในประเด็นนั้นให้เสร็จสิ้นภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่คู่พิพาทฝ่ายนั้นได้ยื่นคำร้องขอ

ถ้าอนุญาโตตุลาการเห็นว่าการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมนั้น ไม่อาจกระทำได้ นอกจากจะต้องรับฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ก็อาจสั่งให้คู่พิพาทนำพยานหลักฐานมาสืบได้ อนึ่ง อนุญาโตตุลาการจะต้องทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมดังกล่าว ให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คู่พิพาทได้ยื่นคำร้องขอ

ถ้ามีเหตุจำเป็นให้เป็นดุลยพินิจของอนุญาโตตุลาการที่จะขยายเวลาออกไปได้อีกตามสมควรและเมื่อทำคำชี้ขาดแล้ว ให้รีบส่งสำเนาคำชี้ขาดไปถึงคู่พิพาทที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและให้ถือว่าคำชี้ขาดมีผลผูกพันแล้วตั้งแต่สำเนาคำชี้ขาดไปถึงคู่พิพาทฝ่ายนั้น

ข้อ ๓๙ เมื่ออนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาด ทำคำตีความ แก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อผิดหลงเล็กน้อย หรือทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมเสร็จสิ้นแล้ว ให้อนุญาโตตุลาการส่งมอบสำนวนทั้งหมดให้แก่สำนักงาน คปภ.

หมวด ๗
ค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณา และการวางเงินเป็นหลักประกัน

ข้อ ๔๐ ค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนพิจารณาให้เป็นไปตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๔๑ ให้คู่พิพาทวางเงินเป็นหลักประกันค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนพิจารณา ในวันยื่นคำเสนอข้อพิพาทตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ถ้าผู้เสนอข้อพิพาทมิได้วางเงินเป็นหลักประกันตามวรรคแรกให้ครบจำนวนให้เลขาธิการมีคำสั่งไม่รับคำเสนอข้อพิพาท

ในกรณีที่จัดให้มีการประนีประนอมยอมความโดยสำนักงาน คปภ. หรือถอนข้อพิพาทก่อนตั้งอนุญาโตตุลาการ หรือก่อนพิจารณานัดแรกให้คืนเงินที่วางเป็นหลักประกันตามวรรคแรกแก่ผู้วางหลักประกันหลังจากหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาแล้ว ทั้งนี้ให้เป็นไปตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๘
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๒ กระบวนการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการที่ค้างพิจารณาอยู่ก่อนวันที่ระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้มีผลใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับกรมการประกันภัย ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการที่ใช้อยู่ในขณะเสนอข้อพิพาท

บรรดาประกาศคณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ ประกาศกรมการประกันภัย แบบเอกสารที่เกี่ยวกับกระบวนอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับกรมการประกันภัย ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการที่ใช้อยู่ในขณะเสนอข้อพิพาท ให้ใช้ต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข โดยระเบียบอนุญาโตตุลาการนี้ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยสำนักงาน คปภ.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

จันทรา บูรณฤกษ์

เลขาธิการ

วัชศักดิ์/ผู้จัดทำ

๒๐ มกราคม ๒๕๕๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา